

Список використаних джерел:

1. Велика ідея [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://biggggidea.com/practices/novij-svitanok-yak-metamodern-zahoplyue-svit/>
2. Notes on Metamodernism [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.metamodernism.com/>
3. What is Metamodernism and Why Bother? Meditations on Metamodernism as a Period Term and as a Mode/ Alexandra E. Dumitrescu/12-04-2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://electronicbookreview.com/essay/what-is-metamodernism-and-why-bother-meditations-on-metamodernism-as-a-period-term-and-as-a-mode/>
4. ECM/Journal of Aesthetics & Culture [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.emerymartin.net/FE503/Week10/Notes%20on%20Metamodernism.pdf?fbclid=IwAR1HwXKrAgM23otgkB60rnkgrBGDtN1ipb88G-w9u7y03SuUKEFiLN_fYb4
5. Маніфест метамодернізму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://thesyncretictimes.wordpress.com/2016/02/22/metamodernist-manifesto-ukrainian/>
6. Культура постмодернізму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://licey.net/free/15-analiz_proizvedenii_zarubezhnyh_pisatelei_biografii_inostrannyh_pisatelei/61-zarubezhnaya_literatura/stages/2074-kultura_postmodernizma.html

Рибалкін А.В.

магістрант,

Київський університет культури

СТЕНДАП ЯК НОВІТНІЙ ЖАНР РОЗВАЖАЛЬНИХ ПРОГРАМ

У системі сценічних естрадних жанрів провідну роль займає стендап. Оскільки на сьогоднішній день є безліч стендап шоу та теле-передач пов'язаних з цим жанром, але немає чіткого представлення про нього, пропоную у даній статті розглянути основні аспекти створення жанру, його специфіку та складові, а також головних представників.

«Стендап» – це гумористичні номери розмовного жанру, головними характерними особливостями яких є наявність великої кількості інтерактиву, яскраві костюми та присутність як м'яких жартів, які можуть бути побудовані на інтелектуальній грі слів, цікавих історіях і витончених сюжетах, так і брудних, які нерідко переходять всі морально-етичні межі, примушуючи глядача відчувати дуже змішані почуття. Стендап, як новітня форма розмовного жанру на естраді, набуває все більшого поширення, збираючи мільйони глядачів по усьому світу, адже в ньому завжди розкриваються актуальні, гостро-соціальні, близькі глядачу, теми. Сьогодні у телевізійному просторі можна спостерігати безліч гумористичних передач, шоу, естрадних концертів, в яких стендап є невід'ємною складовою сценічного дійства [1, с. 184-186].

На сьогоднішній день стендап є невід'ємною складовою розмовного жанру на естраді. Безліч представників та різновидів цього жанру, країн та національностей, і всіх об'єднує естрада та почуття гумору. Розпочати ознайомлення необхідно із загального введення у світ стендапу, а саме як, де і коли він

зародився та основні закони цього жанру. Насправді, стендап прийшов до нас відносно нещодавно, але вже встиг завоювати прихильників по всьому світу.

Розпочинаючи занурення у світ стендапу ми почнемо з побудови шоу. Воно складається з основної частини, авторського монолога та коротких жартів, а також імпровізації та інтерактиву з залом. Не слід забувати про театральні, музичні та візуальні вставки. Взагалі, коміки застосовують усі можливі засоби виразності для привернення та утримання уваги, підпалювання зацікавленості та викликання сміху у глядача [2, с. 2].

Як же зароджувався стендап? Вперше, подібний стиль з'явився у Великобританії у XVIII-XIX століттях і носив назву «мюзик-холл комеді». Коли жорстка цензура зникла, і коміків не змушували віддавати матеріали на попередню перевірку, музичний жанр відслужив своє. В Америці засновниками вважаються Марк Твен та Норман Уїлкерсон. В останній час відбувся глобальний скачок для стендапу в Америці, і тепер – це основна форма гумору там. Ще у 70-их роках побудували велику кількість клубів і в кожному з них будь-яка людина мала змогу споробувати себе в якості коміка, і це найкраще у цьому жанрі.

Прорив у формі стендапу відбувся в Америці в кінці 60-х-початку 70-х років ХХ століття з появою Ленні Брюса – сатирика з витонченим гумором, хулігана та лихослова. Ленні Брюс неодноразово піддавався арештам за непристойність своїх виступів. Варто згадати і величезний внесок Енді Кауфмана, який використовує кілька альтер-его у своїх виступах, які, по суті, не можна назвати стендапом у звичайному розумінні поняття. Однак саме він є одним з першовідкривачів формату «Deadpan-комедії», в якому комік навмисно зображує відсутність емоцій, зберігаючи серйозний вигляд під час чергового жарту. Цим прийомом надалі користувався не один стендап-виконавець, згадаємо того ж Джиммі Карра або Стівена Райта. Розвиваючись, комедійні клуби Сан-Франциско і Нью-Йорка відкривали свої двері для любителів не політкоректного гумору, за який деяким, навіть, доводилося відповідати перед законом [3, с. 12-15].

Вплив класиків розвинув таку форму, як стендап. Тож з'являється нове покоління стендап-коміків: Едді Мерфі, Білл Хікс, Робін Вільямс, Крісс Рок і Луї Сі Кей, які зі своїми сатиричними монологами розбивали існуючі стереотипи і змушували глядача задуматися про те, що відбувається навколо. Коміки вбирали в себе реалії навколишньої дійсності, жанр набував нових сценічних прийомів і методів, а в процесі сміливих експериментів з даною формою, народжувалися абсолютно нові формати виступу. У кожного з них свої особливості, переваги та арсенал виразних засобів. Серед найвідоміших видів стендапу треба відмітити: цілісний монолог, уанлайн («в один рядок» набір з коротких жартів), імпровізація або оригінальний підхід (музичний або візуальний стендап) [4, с. 7-9].

Якщо розглянути сучасний стан стендап-програм на вітчизняному просторі, слід зауважити, що розвиток цього популярного жанру є досить специфічним, коли мова йде про Україну. Історія знає, що подібні за формою до стендапу жанри зародилися ще в СРСР, але цензура забороняла більшу кількість

монологів, тому вони були наповнені більше акторською грою ніж не досконалою текстовою складовою.

На теренах СРСР яскравими представниками того часу, першовідкривачами згаданого напрямку були Геннадій Хазанов, Аркадій Райкін та Сергій Дроботенко. Вони зробили значний внесок, привнесли неповторний шарм у розвиток гумору та монологів взагалі.

Сучасна естрада та медіа простори України вражають безліччю гумористичних передач, естрадних концертів, шоу, в яких стендап є невід'ємною складовою дійства. Аби краще оцінити нинішній стан гумору в Україні, пропоную згадати найпопулярніші стендап-шоу нашого телеєфіру: «Розсміши коміка», «Розсміши коміка. Діти», Студія «Квартал 95», «Вар'яти», «Мамахохотала», «Вечірнє гумористичне шоу Мамахохотала», «Великий Український стендап», «стендап Шоу» та інші. Високопрофесійними українськими майстрами стендапу є Верка Сердючка, Дядя Жора, Сергій Притула, Андрій Молочний, Валерій Жидков та ін.

Комплексно проаналізувавши історію виникнення та становлення стендапу, можна стверджувати, що за весь час існування ця форма пережила чимало труднощів на шляху свого розвитку. Зародившись у мюзик-холах на території Англії та прийшовши у США разом з артистами водевілю, стендап перемістився на сцени комедійних клубів та клубів для робітників, де виступи артистів-коміків постійно піддавалися жорсткій цензурі. Не зважаючи на це, дана форма продовжувала розвиватися, набуваючи все більшої популярності. Завдяки величезному вкладу засновників стендапу, він постійно удосконалювався, набував нових сценічних прийомів та методів. З'являлися нові покоління стендап-артистів з новими баченнями та підходами, завдяки чому, в процесі сміливих експериментів, створювалися нові формати та стилі виступу [5, с. 5-8].

Таким чином, ми розглянули основні аспекти створення жанру, його специфіку та складові, а також головних представників. Тепер ви знайомі зі світом стендапу та його історією. Світ стендапу – це лишень невеличка частина великого всесвіту різноманіття розмовних жанрів.

Список використаних джерел:

1. Фішер В.М. Культуротворчі аспекти стендапу як новітнього жанру естради: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 9 грудня. 2016 р., Одеса / Україна і світ у третьому тисячолітті: політичний, економічний, правовий та культурний виміри. – Одеса: Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», 2016. – С. 184-186.
2. Стендап [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://standup.digital360.ru/about/stand-up-original>
3. Види стендапа [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://standup-sreda.ru/what-to>
4. Студия Brain ANT. Сценические приемы в стендапе [Електронний ресурс] / студия Brain ANT – Режим доступу: <http://standup-sreda.ru/theory/scenicheskie-priemy-v-stendape>
5. Стендап как искусство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://brodude.ru/stand-up-kak-iskusstvo/>